

Johan Weber
Diakongränd 16
128 68 Sköndal

Stockholm 2025-01-30

Stadsdelsnämnden i Farsta
Box 113
123 22 Farsta

Medborgarförslag

Uppföljning och förvaltning av aluminiumfällningen i sjön Drevviken med begäran om att Drevvikens norra del mot Sköndal löpande rensas från sjögräs. Verksamheter och badande vill kunna fortsätta med sina aktiviteter.

I Drevviken genomfördes 2023, som ett led av implementering av vattendirektivet (2000/60/EG) och upprättat lokalt åtgärdsprogram för sjön Drevviken, en aluminiumfällning med syfte att binda fosfor i sedimenten och därmed nå en god vattenstatus till år 2027.

Enligt åtgärdsprogrammet är syftet även att skapa en skötselplan för sjön.

I Drevvikens lokala åtgärdsprogram står i förordet (Diarienummer: 2018-16547 Slutversion: Februari 2021)

Övergödning, miljögifter, fysisk förändring av livsmiljöer och ett förändrat klimat är frågor som också fortsättningsvis måste vara i fokus i arbetet med att förbättra tillståndet i våra vattenmiljöer. Allt för att medborgarna ska kunna bada, fiska och kunna nyttja ett vatten med god kvalitet.

Åtgärden med aluminiumfällningen har gett ett bra resultat och skapat ett större siktdjup i sjön genom bindningen av fosfor vilket är till allas glädje.

Åtgärden har givit olika effekt i olika delar av sjön. På norra sidan av sjön där medelvattendjupet är förhållandevis litet, har det klarare vattnet och fotosyntesen medfört att sjögräset fått en fullkomligt explosiv utökning som inte utan särskilda åtgärder går att komma förbi. Bilden nedan visar tydligt den explosiva sjögrästillväxt som uppstått och svårigheterna att försöka ro ut med båt. Detta har fått en mycket negativ påverkan på flera aktiviteter som bedrivs i viken mot Sköndal. Sjögräsets tillväxt försvårar och näst intill omöjliggör barn- och ungdomsverksamheten för sjöscouterna, badande, båtklubbens verksamhet samt sportfiske. I förlängningen finns stor risk att hela viken kommer att växa igen.

Detta skapar betydande problem för barn- och ungdomsverksamheten hos sjöscouterna som inte kan bedriva sin verksamhet. Båtklubbens medlemmar kommer inte ut genom sjögräsmassan och de badande fastnar i de långa sträva slingerväxterna, vilket kan vara livsfarligt. Under 2024 rensades sjögräs runt Hökarängsbadet efter många klagomål från de badande och tack vare att serveringen vid Hökarängsbadet efterfrågade åtgärder via Stockholms stads app Tyck till.

Bild från Drevvikens norra del med sjögräsmattan 2024.
Sjögräset täcker hela viken.

Säkerhet

Sjögrästillväxten har blivit en säkerhetsfråga och en miljöfråga. Den gjorda aluminiumfällningen som ökade siktdjupet till allas glädje fick en del negativa konsekvenser som behöver åtgärdas. Sjögrästillväxten i sjön som fullkomligt exploderade sommaren 2024 skapade nya problem.

Efter midsommar tenderar badplatser, strandkanter och hela viken att likna ett ogenomträngligt Träsk.

Rensning bör ske under början eller mitten av juli. Därefter blir arbetet med rensning ett mycket större projekt. Det bästa är att riva upp sjögräset så rötterna kan följa med upp.

Badande riskerar att fastna i sjögräset som är mycket tätt och når ända upp till ytan. Detta är en allvarlig säkerhetsrisk och medför fara för livet när simmande försöker ta sig igenom sjögräsmassan eller om någon råkar ramla i från en båt. En sort av sjögräset fastnar på kroppen, på armar och ben och gör det mycket svårt att kunna ta sig fram. Detta är en allvarlig säkerhetsrisk och där simmande riskerar att drunkna.

På förvintern när sjögräset dör samlas stora sjok, dvs samlingar av sjögräs vid strandkanterna på olika ställen dit vind och vatten för sjögräset.

Som vi ser det kan detta inte vara en del som ligger i linje med kommunens miljöpolicy om möjlighet till rekreation, tillgång till miljön, allmänna badplatser, möjlighet för ideella verksamheter, enskilda näringsverksamheter mm.

De badande

Badandet i sjön har alltid varit mycket frekvent. Idag vittnar många om den ökande sjögrästillsväxten och obehaget att simma i sörjan av sjögräset. Det slingande sjögräset som omfamnar alla badande vållar mycket obehag och de badande gör inte om denna övning. En sort av sjögräset som är smalare med sträva blad fastnar speciellt på armar och ben och det skapar panik hos flera, då det är svårt att få det att släppa. För ovana simmare och simmare med sämre fysik och speciellt äldre blir detta ett allvarligt problem med risk för drunkningsolyckor. Simmande kan vittna om den mycket obehagliga känslan av att hamna i sörjan och paniken av att inte komma fram blev mycket stressande. Vi anser därför att det är viktigt att åtminstone rensa upp runt de badplatser som finns i Drevviken.

Scouterna

Scouter kan inte använda sjön då det inte går att segla eller paddla med båtarna. Sjögräset fastnar i kölen och rodet vilket ger oändliga stopp då köl och roder måste tas upp för att komma fram ytterligare några meter. Segla optimistjolle och samtidigt rensa kölen fungerar inte.

Scouterna kan inte heller använda sina säkerhetsbåtar (motorbåtar) när segling skall göras med optimistjollar. Sjögräset trasslar in sig i propellrarna. Verksamheten kan inte genomföras och är ett allvarligt avbräck för hela barn- och ungdomsverksamheten och för alla ideella krafter. Scouterna gjorde ett försök att manuellt rycka sjögräset från båtar, men det blev ett projekt som blev mycket besvärligt och mycket begränsat i sin omfattning. Över tid är detta inte möjligt att hantera.

Som det ser ut nu planerar scouterna att ställa in sjöscoutverksamheten efter nästa sommarlov, då sjögräset omöjliggör att driva båtverksamheten vidare. Detta får stor negativ påverkan på scoutaktiviteterna, men med de resurser som scouterna klarar av att mobilisera finns ingen annan möjlighet

Hökarängens Båtklubb

Båtklubben invid den restaurerade sedimentbasängen i sjöns nordvästra del har fått hela bryggan inbäddad i sjögräs och sjögräset sträcker sig mer än 100 meter ut i viken. Det betyder att de som vill använda sin båt tvingas "paddla" ut till öppet vatten. Om resp. båtägare klarar att ta sig ut till "öppnare" vatten. Att stå i båten och ta ett paddeltag på styrbords sida och nästa på babords sida är ett betydande problem som de flesta inte klarar av. Detta kan bara göras när du står i båten, vilket i sig utgör ett allvarligt problem och en överhängande risk att ramla i sjön och fastna i sjögräset. När sjögräset i juli/augusti växt till sig blir det i princip omöjligt att komma ut och båtarna blir liggande vid bryggan.

Fiskeklubbar

Fisket i sjön kan numera bara bedrivas ute på "öppet" vatten och där vattendjupet är mycket större. Där kan fotosyntesen inte få fart på sjögräset. Tidigare kunde det fiskas från land och

bryggor, i vik och vikar med bra resultat. Detta är idag omöjligt då sjögräset är som en heltäckande matta från botten till ytan. Från land och bryggor går det i princip inte att fiska. Det krävs båt och den fastnar i sjögräset. Drevvikens och Långsjöns Fiskevårdsförening kan intyga att möjligheten för sportfiske, framför allt runt Sköndal, blivit mycket mer begränsat pga. det täta sjögräset.

Caféverksamhet

Vid Hökarängsbadet ligger ett café som serverar badgästerna. Detta används mycket frekvent och badet har många besökande. När sjögräset hindrar badandet tenderar besökarna vid badet att minska med konsekvenser för caféverksamheten. Arbetstillfällen som skapas av caféverksamheten riskerar även att minska. Aktiviteter med surfingbrädor kan inte fungera då det inte går att komma ut i sjön. Förutsättningar för olika näringsverksamheter och nya arbetstillfällen kommer gå på tvärs mot önskan att skapa nya förutsättningar för privata initiativ.

Många klagomål på sjögräset under sommaren 2024 resulterade i att stadsdelsnämnden anlidade en entreprenör för att rensa sjögräset vid Hökarängsbadet.

Denna rensning av sjögräs blev en engångsåtgärd som måste förvaltas och planeras som en löpande åtgärd. Denna typ av åtgärd behövs framöver även för sjöscouterna, båtklubben och alla andra nyttjare av Drevviken vid Sköndal där vattendjupet är betydligt grundare än i andra delar av sjön.

Sjögräsets historiska vittnen

En synpunkt från oss som använt sjön i över 50 år, är att något liknande aldrig har förekommit. Förr kunde det fiskas från bryggor och strandkanter. Vi kunde åka både båt och optimistjolle från bryggor och strandkanter. Segla vindsurfingbräda och simma gick bra, start vid Hökarängsbadet och simma tvärs över viken till Sjöscouterna var inget problem. Vi som varit med och sett förändringen kan vittna.

Sjögrästillväxten har varit mycket begränsad under tider som gått, men efter aluminiumfällningen har sjögräset fullkomligt exploderat av en aldrig skådad magnitud. Det har blivit ett betydande problem för badande, fiskande, seglande, olika verksamheter som sjöscouter och alla som älskar att nyttja och roa sig i denna fantastiska sjö med så många möjligheter.

Aluminiumfällningen är en åtgärd som uppnått bra resultat, men tillväxten av sjögräs har blivit på en oacceptabel nivå. Sjögräset har tagit över sjön och gjort den till ett träsk som inte går att använda och som kommer att växa igen helt om inga åtgärder vidtas. Detta var ändå ett av uppdragen i åtgärdsprogrammet, att uppföljning och förvaltning efter aluminiumfällningen av sjön skulle ske.

Vi önskar nu få svar på hur stadens skötselplan/förvaltning av sjön är tänkt att utformas efter aluminiumfällningen samt hur staden säkerställer att nämnda aktiviteter i Drevvikens norra del fortsatt kan utföras av stadens invånare.

Undertecknare av detta dokument representerar en mycket stor grupp av verksamheter med hundratals eller tusentals medlemmar och andra nyttjare och det är naturligtvis vårt önskemål och vår begäran att förvaltningen åtgärdar sjögräsproblemet som uppstått genom att ta ansvar för ett löpande underhåll i form av rensning av sjögräs i Drevvikens norra ände mot Sköndal. Vi önskar att Drevviken under året 2025 och framåt skall bli samma fantastiska sjö som tidigare och kunna nyttjas av stadens invånare för ovan nämnda aktiviteter.

Styrelsen, Hökarängens Båtklubb
Styrelsen, Sköndals Land- och Sjöscouter
██████████, Ordförande Drevviken och Långsjöns Fiskevårdsförening
██████████, Caféet vid Hökarängsbadet
██████████ Hökarängens Gård
Och naturligtvis alla vi badande och andra nyttjare av sjön

För samtliga föreningar, verksamheter och enskilda tecknar

Johan Weber
Telefon 0767676306
Mail: johan.g.weber@gmail.com